

VÁŠ DOPIS ZN:

ZE DNE:

NAŠE ZN: MUCT/40301/2021

SP. ZN.: SPIS/7105/2021/ÚR/Moraw

POČET LISTŮ: 3

POČET PŘÍLOH:

VYŘIZUJE: Mgr. Miroslav Morawiec

TEL: 553 035 652

E-MAIL: morawiec@tesin.cz

DATUM: 29.06.2021

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Český Těšín, odbor územního rozvoje, jako příslušný orgán státní památkové péče podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) a podle ustanovení § 10 a § 11 odst. 1 písm. b) a v souladu s ustanovením § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona a v souladu s § 44a odst. 3 památkového zákona, na základě žádosti, kterou dne 14.05.2021 podalo Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, příspěvková organizace, IČ: 62331639, se sídlem: Frýdecká 689/30, 737 01 Český Těšín, (dále jen „žadatel“), o vydání závazného stanoviska k pracím obnově prostředí kulturní památky zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 33387/8-2741, budově gymnázia čp. 689, Frýdecká 30, Český Těšín, jež spočívají v opravě betonové zídky před budovou gymnázia, na pozemcích parc. č. 1486, 1487 a 1488, k. ú. Český Těšín, dle projektové dokumentace „Oprava oplocení – Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, parc. č. 1486, 1487, 1488“, vypracované v listopadu 2020 Ing. Petrem Simerským a Ing. Martinem Janouškem (FAKO, spol. s r.o.), toto závazné stanovisko (rozhodnutí):

Výrok:

Městský úřad Český Těšín, odbor územního rozvoje, jako příslušný orgán státní památkové péče, dospěl k závěru, že práce navržené v prostředí kulturní památky - budovy gymnázia čp. 689, Frýdecká 30, Český Těšín, zapsané v ÚSKP ČR pod rejstř. č. 33387/8-2741, na pozemcích parc. č. 1486, 1487 a 1488, v katastrálním území Český Těšín, spočívající dle návrhu žadatele v provedení následujících prací:

- oprava oplocení je rozdělena na dva celky: SO01 – oprava oplocení (týká se většinové části zídky) a SO02 – odstranění oplocení + nové oplocení (týká se pouze krátkého úseku severovýchodní zídky při ulici Gymnazijní),
- SO01 – oprava oplocení – spočívá v ponechání stávající betonové zídky, navrženo je otlučení stávající omítky, odkop zeminy, přemístění zeminy, nová sanační omítky, lepící a stěrkovací hmota vč. výztužné tkaniny, zateplení základů nenasákavým XPS polystyrenem, nopová fólie s nakaširovanou textilií, ukončovací lišta nopové fólie a opětovný zápis,
- SO02 – odstranění oplocení + nové oplocení – spočívá v odstranění části stávající zídky a realizaci nové zídky na stejném místě a ve stejných rozměrech, za použití ztraceného bednění, navrženo je odstranění stávající zídky a základů, odkop zeminy, přemístění

zeminy, polštář základů ze šterkopísku, bednění základů, výztuž základů, provedení nového základu z betonu C20/25 XC2, hydroizolační stěrka, provedení nové zídky ze ztraceného bednění (tl. 400 mm, v. 200 mm – přírodní) a výplňového betonu C16/20 a opětovný zásyp, jsou ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona z hlediska zájmů státní památkové péče

p ř í p u s t n é

za dodržení těchto podmínek:

- 1. Opravovaná zídka (SO01) bude mít povrchovou úpravu materiálově i pohledově odpovídající betonu, tj. namísto sanační omítky s výztužnou tkaninou bude povrchová úprava řešena cementovou stěrkou, betonovou směsí, apod.**
- 2. Novou zídku (SO02) je akceptovatelné realizovat ze ztraceného bednění, ale za podmínky, že ztracené bednění nebude pohledové, ale bude opatřeno shodnou povrchovou úpravou jako u opravované zídky, tedy cementovou stěrkou, betonovou směsí, apod.**
- 3. Novodobé konstrukce typu ukončovací lišty, nopové fólie a zateplovacího materiálu základů budou realizovány tak, aby se pohledově neuplatňovaly, tj. ukončovací lišta bude ukončena v úrovni terénu a bude v barevnosti přibližující se barvě povrchové úpravy zídky a zateplovací materiál bude ukončen v takové úrovni, aby na něj mohla být přisypána zemina.**

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, na něhož se vztahuje rozhodnutí správního orgánu:

- Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, příspěvková organizace, IČ: 62331639, se sídlem: Frýdecká 689/30, 737 01 Český Těšín

Odůvodnění:

Městský úřad Český Těšín, odbor územního rozvoje, jako dotčený orgán státní památkové péče (dále jen „správní orgán“) obdržel dne 14.05.2021 žádost o vydání závazného stanoviska k opravě betonové zídky před budovou gymnázia, v souladu s § 14 odst. 1 památkového zákona, podanou Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, příspěvková organizace, IČ: 62331639, se sídlem: Frýdecká 689/30, 737 01 Český Těšín, která se týká provedení prací v prostředí kulturní památky, tudíž jsou dotčeny zájmy státní památkové péče.

Řízení v předmětné věci bylo v souladu s § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno dne 14.05.2021, kdy byla žádost o vydání závazného stanoviska doručena Městskému úřadu Český Těšín. Zahájení řízení nebylo oznamováno, jelikož se má za to, že jediný účastník řízení si je na základě znalosti zákona této skutečnosti vědom.

Účastníkem řízení je:

- Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, příspěvková organizace, IČ: 62331639, se sídlem: Frýdecká 689/30, 737 01 Český Těšín

Popis současného stavu:

Předmětné gymnázium je volně stojící objekt na půdorysu písmene L, realizovaný ve stylu funkcionalismu v roce 1932 podle projektu Jaroslava Fragnera. Hlavní křídlo je orientováno širkově do ulice Frýdecké, křídlo je tvořeno třípatrovou hmotou školy a patrovou hmotou obytného domu na východní straně. Vstupní průčelí školy je čtrnáctiosé, v osách jsou pásová čtyřdílná okna. Do prostoru dvora je přistavěno jednopatrové a přízemní křídlo s tělocvičnou v přízemí.

E-mail: epodatelna@tesin.cz
Tel.: +420 553 035 111
Web: <http://www.tesin.cz>

nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín

ID DS: DICBU92
IČO: 00297437
DIČ: CZ00297437

Předprostor před hlavním uličním průčelím (do ul. Frýdecká), respektive dvě zelené plochy před školou oddělené od sebe zpevněnou plochou před hlavním vstupem do budovy, jsou oploceny nízkou betonovou zídka. Betonová zídka je původní konstrukcí. Její průběh, patrný již na původních plánech gymnázia od architekta Jaroslava Fragnera, byl v prostoru před hlavním vstupem do budovy mírně upraven již během realizace stavby (viz výkresy výkopů stavební firmy V. Nekvasila) a také v pozdějších letech, kdy byla odstraněna pravá část zídky vymezující chodník a zpevněnou plochu před vstupem, levá část zídky, s mírně zešíklenou půdorysnou stopou směrem ke škole, zůstala zachována. Stav zídek je nevyhovující a místy havarijní (odlupující se kusy betonu, nestabilní „vyvracející“ se část zídky).

Projektová dokumentace řeší opravu betonové zídky před výše uvedenou budovou gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně. Oprava oplocení je rozdělena na dva celky: SO01 – oprava oplocení (týká se většinové části zídky) a SO02 – odstranění oplocení + nové oplocení (týká se pouze krátkého úseku severovýchodní zídky při ulici Gymnazijní). Podrobnější popis navrhovaných prací je uveden ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot objektu:

Budova gymnázia je významnou funkcionalistickou stavbou, vybudovanou v Českém Těšíně v letech 1930 – 1935 dle projektu Jaroslava Fragnera. Hodnota kulturní památky spočívá v celkové kompozici stavby, čistotě architektonického řešení, jednoduchosti a užitelnosti při naplnění požadavků na estetické působení bez zbytečné okázalosti. Eleganci a geometrickou čistotu tvarů podtrhují použité materiály – zdívo s bílou omítkou, beton, kov a sklo. K památkově chráněným hodnotám objektu dále patří jeho architektonické řešení, ztvárnění fasád, hmota a půdorys, dochované historické konstrukce a materiálová a vizuální autenticita.

Současná podoba objektu gymnázia a jeho okolí je správnímu orgánu známa z jeho úřední činnosti.

Dne 17.05.2021 byla zaslána žádost odborné organizaci státní památkové péče, tj. Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Ostravě (dále jen „odborná organizace“), o písemné vyjádření podle § 14 odst. 6 památkového zákona. Vyjádření odborné organizace čj. NPU-381/39642/2021 správní orgán obdržel dne 14.06.2021.

Odborná organizace ve svém písemném vyjádření uvedla (cit. kurzívou):

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za podmínek:

1. *Opravovaná zídka (SO01) bude mít povrchovou úpravu materiálově i pohledově odpovídající betonu. Tj. namísto sanační omítky s výztužnou tkaninou bude povrchová úprava řešena cementovou stěrkou, betonovou směsí, apod. Část zídky s mírně zešíklenou půdorysnou stopou, vymezující chodník a zpevněnou plochu před vstupem do budovy gymnázia, lze odstranit bez náhrady.*
2. *Novou zídku (SO02) je akceptovatelné realizovat ze ztraceného bednění, ale za podmínky, že ztracené bednění nebude pohledové, ale bude opatřeno shodnou povrchovou úpravou jako u opravované zídky (viz podmínka č. 1). Doporučujeme tuto část zídky realizovat tradiční formou pro betonové konstrukce, tj. vylitím betonu do bednění.*
3. *Novodobé konstrukce typu ukončovací lišty, nopové fólie a zateplovacího materiálu základů budou realizovány tak, aby se pohledově neuplatňovaly, tj. ukončovací lišta bude ukončena v úrovni terénu a bude v barevnosti přibližující se barvě povrchové úpravy zídky a zateplovací materiál bude ukončen v takové úrovni, aby na něj mohla být přisypána zemina.*

Zdůvodnění:

Zamýšlené práce se týkají betonové zídky oplocení před budovou gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně, která je kulturní památkou chráněnou zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Část zídky je situována na hranici pozemku kulturní památky (úseky oplocení vymezující zpevněnou plochu před hlavním vstupem do budovy), ostatní úseky zídky se nacházejí v prostředí kulturní památky. Dotčená zídka je součástí původní architektonické koncepce budovy gymnázia, což dokládá původní projektová dokumentace i historické fotografie.

Stav zídek je nevyhovující a místy havarijní (odlupující se kusy betonu, nestabilní „vyvracející“ se část zídky). Opravu betonové zídky, včetně vybourání a nového provedení části zídky (v místě nestabilní „vyvracející“ se zídky), tak lze považovat za nezbytnou, která prospěje technickému i vizuálnímu stavu oplocení. Navržená oprava oplocení je tak z památkového hlediska akceptovatelná, avšak při dodržení výše uvedených podmínek, odůvodněných v následujících odstavcích.

- Ad 1. K památkově chráněným hodnotám kulturní památky gymnázia patří architektonické řešení nebo materiálová a vizuální autenticita. Jelikož dotčená betonová zídka, situovaná před hlavním průčelím gymnázia, se částečně nachází na pozemku kulturní památky, je situována v prostředí kulturní památky a je součástí původní architektonické koncepce areálu gymnázia (viz původní projektová dokumentace a historické fotografie), je žádoucí, aby byla opravena v původním architektonickém řešení a nadále tak dotvářela cenný areál funkcionalistické architektury. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby zídka měla po obnově opět povrchovou úpravu materiálově i pohledově odpovídající betonu. Jedná se o povrchovou úpravu, která jednak odpovídá stávajícímu řešení zídky, ale také odpovídá typologii funkcionalistické architektury. Navržená sanační omítka s výztužnou tkaninou jednak není v souladu s původním architektonickým řešením a typologií dotčené funkcionalistické architektury, ale také není vhodná (dostatečně odolná) pro danou konstrukci. Tato zídka je díky svému umístění a nízké výšce využívána studenty k sezení (také po ní občas někdo chodí, apod.), takže by byla při užití sanační omítky po krátké době otlučená a vizuálně by se uplatňovala pro danou historickou architekturu cizorodá výztužná tkanina, jak můžeme často vidět u této technologie na exponovaných místech fasád. Jelikož je předprostor před hlavním vstupem do gymnázia již značně druhotně upraven (zpevněná plocha s parkovacími místy) a z větší části již neodpovídá původnímu stavu, je akceptovatelné relikt zídky s mírně zešíklenou půdorysnou stopou, vymezující chodník a zpevněnou plochu před vstupem do budovy gymnázia, již neobnovovat.
- Ad 2. Pohledově se uplatňující ztracené bednění je pro dotčenou historickou funkcionalistickou architekturu zcela cizorodé řešení, které nemá u této architektury žádnou analogii a narušilo by její architektonickou a vizuální autenticitu – zídka kromě tohoto, že je součástí původní architektonické koncepce gymnázia, se rovněž významně uplatňuje při pohledech na hlavní uliční fasádu gymnázia. Z tohoto důvodu požadujeme, aby nově realizovaný úsek zídky měl shodnou povrchovou úpravu jako u opravované zídky, tj. povrchovou úpravu materiálově i pohledově odpovídající betonu (viz Ad 2.).
- Ad 3. Novodobé konstrukce typu ukončovací lišty, nopové fólie a zateplovacího materiálu jsou pro dotčenou historickou funkcionalistickou architekturu cizorodé. To znamená, že by při jejich vizuálním uplatnění narušily architektonickou a vizuální autenticitu cenného funkcionalistického areálu gymnázia. Z tohoto důvodu budou realizovány tak, aby se pohledově neuplatňovaly.

Podklady pro vydání závazného stanoviska (rozhodnutí) jsou:

- žádost o vydání závazného stanoviska č.j. MUCT/40301/2021 ze dne 14.05.2021, vč. příloh – projektové dokumentace akce „Oprava oplocení – Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, parc. č. 1486, 1487, 1488“, vypracované v listopadu 2020 Ing. Petrem Simerským a Ing. Martinem Janouškem (FAKO, spol. s r.o.);

- evidenční list nemovité kulturní památky, rejstř. č. ÚSKP 33387/8-2741;
- původní projektová dokumentace předprostoru objektu gymnázia (výkresy J. Fragnera a V. Nekvasila, stavební archiv MÚ Č. Těšín);
- vyjádření odborné organizace čj. NPU-381/39642/2021 ze dne 11.06.2021.

Správní orgán dal, v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to opatřením č. j. MUCT/52712/2021 ze dne 17.06.2021.

Žadatel této možnosti využil a dne 21.06.2021 telefonicky požádal o zaslání vyjádření odborné organizace prostřednictvím e-mailu k seznámení, čemuž bylo téhož dne vyhověno. Ve stanovené 5-ti denní lhůtě (do 24.06.2021) se však k podkladům rozhodnutí nevyjádřil. Dne 28.06.2021 telefonicky sdělil, že se k seznámení s podklady nedostavil, neboť s podmínkami stanovenými odbornou organizací souhlasí a nemá připomínek. Zaslání vyjádření odborné organizace na e-mailovou adresu žadatele zaevidováno ve spisu pod č.j. MUCT/56739/2021.

Vypořádání se s podmínkami odborné organizace a námitkami účastníka:

- odborná organizace stanovila podmínky, týkající se materiálového provedení povrchových vrstev zídek a ukončení novodobých izolačních prvků tak, aby se pohledově neuplatňovaly;
- žádné námitky účastníka řízení nebyly vzneseny.

Správní orgán se po posouzení věci rozhodl část podmínek stanovených odbornou organizací zpracovat do svého rozhodnutí.

Správní orgán se ztotožnil s názorem odborné organizace, že použití novodobých materiálů (výztužná tkanina, sanační omítka) pro povrchovou úpravu opravené zídky (SO01) nezajistí jejich pohledovou autenticitu. Způsob stárnutí i opotřebení otěrem u sanační omítky je zcela jiný, než u betonového potěru. Proto správní orgán zpracoval podmínku č. 1, ve které stanovil, že povrchová úprava zídky bude provedena cementovou stěrkou nebo betonovou směsí. S tímto řešením žadatel vyjádřil v telefonátu z 28.06.2021 souhlas.

Správní orgán však do podmínky č. 1 nezpracoval vyjádření odborné organizace, týkající se zbytku zídky v levé části předprostoru gymnázia se zešíkmenou půdorysnou stopou, která byla součástí dřívějšího symetrického řešení, jež na pravé straně (v místě, kde nyní parkují automobily) bylo již dříve odstraněno. Odstranění tohoto zbytku zídky totiž nebylo předmětem projednávané žádosti. Vzhledem k tomu, že šikmo provedená zídka nebyla součástí původního projektu J. Fragnera, považuje také správní orgán její neobnovení za přípustné.

Správní orgán se rozhodl zpracovat rovněž část podmínky č. 2, týkající se demolované a nově postavené zídky (SO02), ve které připouští její výstavbu ze ztraceného bednění, avšak požaduje povrchovou úpravu cementovou stěrkou nebo betonovou směsí, jako u opravované zídky, aby byla zajištěna jejich vizuální shodnost. S tímto řešením žadatel vyjádřil v telefonátu z 28.06.2021 souhlas.

Bude-li to finančně a technicky možné, správní orgán doporučuje novou zídku vystavět za použití tradiční technologie vylití betonu do bednění. Touto technologií postavená zídka bude trvanlivější a i po případném dlouhém časovém úseku neúdržby bude působit věrohodněji, než zídka vyzděna pomocí ztraceného bednění.

Závěrečná podmínka pak upravuje detaily použití novodobých materiálů tak, aby se minimalizovalo jejich pohledové uplatnění. Jedná se o materiály, které nebyly v době výstavby gymnázia používány a proto je žádoucí, aby nenarušovaly historicky věrohodný vzhled objektu.

Správní orgán zhodnotil veškeré podklady jednotlivě a ve vzájemných souvislostech, přičemž dospěl k závěru, že navrhovanými pracemi nedojde k negativnímu ovlivnění chráněných hodnot prostředí dané kulturní památky a stanovil je z hlediska zájmů státní památkové péče za přípustné za dodržení stanovených podmínek.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat do 15 dnů od jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu) odvolání ke krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, odboru kultury a památkové péče, podáním učiněným u Městského úřadu Český Těšín, odboru územního rozvoje (§ 86 odst. 1 správního řádu). Včas podané odvolání má odkladný účinek (§ 85 odst. 1 správního řádu). V odvolání lze napadnout výrokové části rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení – odvolání jen proti odůvodnění je nepřípustné (§ 82 odst. 1 správního řádu).

Další poučení:

Správní orgán v předmětné věci vydává závazné stanovisko podle § 14 odst. 2 památkového zákona, které je v souladu s § 44a odst. 3 památkového zákona, samostatným rozhodnutím ve správním řízení, protože se jedná o záměr, o kterém není příslušný rozhodovat stavební úřad podle zvláštního předpisu.

Mgr. Miroslav Morawiec, v. r.
referent územního rozvoje a památkové péče

Doručí se:**účastníci řízení a zástupci účastníku řízení:**

datová schránka:

- Gymnázium Josefa Božka, Český Těšín, příspěvková organizace, IČ: 62331639,
Frýdecká 689/30, 737 01 Český Těšín,
IDDS: tyhfxin

odborná organizace státní památkové péče:

datová schránka:

- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ostrava, Odboje 1, 702 00 Ostrava,
IDDS: 2cy8h6t